

VERZUIMT EEN LEERLING? PROBEER DE OORZAAK VAN DAT VERZUIM TE ACHTERHALEN, ZODAT U WEET WAT U TE DOEN STAAT. DE AARD VAN HET VERZUIM BEPAALT WAT U MOET DOEN.

VERZUIM KAN GEOORLOOFD EN ONGEORLOOFD ZIJN:

- **GEOORLOOFD VERZUIM:** de leerling is bijvoorbeeld ziek of heeft verlof gekregen.
- **ONGEORLOOFD VERZUIM:** de leerling spijbelt bijvoorbeeld, is te laat of afwezig zonder geldige reden.

Uw beoordeling van het verzuim kan veranderen; verzuim dat u eerst als geoorloofd inschatte, kunt u in latere instantie als ongeoorloofd beoordelen. Bijvoorbeeld als u merkt dat een leerling is ziekgemeld vanwege motivatieproblemen of moeilijke gezinsomstandigheden. Of omdat een leerling die volledig is ziekgemeld, wel gedeeltelijk onderwijs kan volgen.

ACTIE OP HET JUISTE MOMENT

Welke acties onderneemt u bij welk type verzuim? Zoek op deze verzuimkaart de situatie op die van toepassing is en bekijk wat u moet doen.

**VOER GESPREKKEN VANAF 12 JAAR ALTIJD MET OUDERS ÉN LEERLING.
VANAF 16 JAAR MET DE LEERLING EN PROBEER OUDERS TE BETREKKEN.**

**ALLE LEERLINGEN*: 18- ÉN 18+
ZONDER STARTKWALIFICATIE**

GEOORLOOFD VERZUIM

ZIEKTEVERZUIM OF TOEGEKEND VERLOF

De leerling meldt zich ziek of heeft verzuimverlof gekregen.

ACTIE

- Registreer de ziekmelding of het verlof in de administratie. Noteer de reden.
- Meld het verzuim **niet** bij DUO.

LEERLING IS DEELS HERSTELD

Verzuim wijzigt; leerling is deels weer in staat om naar school te gaan en/of schoolwerk te maken.

ACTIE

- Noteer de gewijzigde omstandigheden in de administratie. Noteer hoeveel dagdelen de leerling is ziekgemeld en hoeveel dagdelen de leerling wél onderwijs kan volgen.
- Maak afspraken met de leerling, ouders/verzorgers en de mentor over schoolwerk of taken voor de leerling.

ZORGELIJK ZIEKTEVERZUIM: LANG EN/OF VAAK

De leerling is meer dan 6 aaneengesloten schooldagen ziek en/of er zijn meer dan 4 ziekmeldingen in de laatste 12 weken gedaan.

ACTIE

- Registreer de ziekmelding in de administratie als zorgelijk.
- Voer een waarom-gesprek en leg afspraken vast (zie ook de tips).
- Overleg eventueel met de jeugdverpleegkundige.

* U kunt de term 'leerling' ook lezen als 'student'.

TWIJFEL

GEOORLOOFD OF ONGEORLOOFD VERZUIM?

TWIJFELACHTIG ZIEKTEVERZUIM

Het verzuim is wellicht (deels) ongeoorloofd.

ACTIE

- Registreer het verzuim in de administratie als een ziekmelding waarover twijfel bestaat.
- Voer een waarom-gesprek met de ouders/verzorgers en/of de leerling zelf.
- Overleg daarna zo nodig met uw leerplichtambtenaar (leerling 18-) of RMC-trajectbegeleider (leerling 18+) of u wel of geen verzuimmelding bij DUO doet. Overleg eventueel met de jeugdverpleegkundige.

ONGEORLOOFD VERZUIM

VERZUIM BUITEN SCHOOLVAKANTIES

De leerling gaat zonder toegekend verlof buiten de schoolvakanties op vakantie.

ACTIE

- Voer een waarom-gesprek met ouders/verzorgers en/of de leerling zelf.
- Meld luxe verzuim bij DUO.
- Stuur de verplichte melding aan DUO en stel de ouders/verzorgers hiervan op de hoogte.

DE LEERLING IS 18-

ONGEORLOOFD VERZUIM

VERZUIM VAN MINDER DAN 16 UUR IN 4 WEKEN

De leerling verzuimt minder dan 16 uur in 4 weken.

ACTIE

- Voer een waarom-gesprek met de ouders/verzorgers en/of de leerling.
- **Niet verplicht:** overleg met de leerplichtambtenaar of u wel of geen melding Overig verzuim bij DUO doet.

VERZUIM VAN MEER DAN 16 UUR IN 4 WEKEN

De leerling verzuimt meer dan 16 uur in 4 weken.

ACTIE

- Voer een waarom-gesprek met de ouders/verzorgers en/of de leerling.
- **Verplicht:** meld 16 uur in 4 weken bij DUO.
- Stuur de verplichte melding aan DUO en stel de ouders/verzorgers hiervan op de hoogte.
- Leg de afspraken vast (Plan van Aanpak).
- **Let op:** u bent verplicht om elke 16 uur in 4 weken opnieuw te melden.

ONGEORLOOFD VERZUIM 18-

VERZUIM VAN MINIMAAL 4 AANEENGESLOTEN SCHOOLWEKEN

De leerling is continu afwezig gedurende meer dan 28 aaneengesloten kalenderdagen (4 schoolweken).

ACTIE

- **Verplicht:** meld Langdurig Relatief Verzuim (LRV) bij DUO.
- Stuur de verplichte melding aan DUO en stel de ouders/verzorgers hiervan op de hoogte.
- Stel zo nodig de afspraken (Plan van Aanpak) bij.
- Blijf in gesprek met de leerling en de ouders/verzorgers.

Let op: is een leerling continu afwezig, dan kunt u wekelijks een herhaalmelding doen. Na meer dan 4 herhaalmeldingen volgt de melding Langdurig Verzuim.

DE LEERLING* IS 18+ EN HEEFT GEEN STARTKWALIFICATIE

ONGEORLOOFD VERZUIM 18+

VERZUIM VAN MINDER DAN 4 AANEENGESLOTEN SCHOOLWEKEN

De leerling verzuimt minder dan 28 kalenderdagen.

ACTIE

- Voer een waarom-gesprek met de leerling en eventueel ouders/verzorgers.
- **Niet verplicht:** doe daarna na overleg met de RMC-trajectbegeleider eventueel een RMC Verzuim 18+-melding bij DUO.
- Leg de afspraken vast (Plan van Aanpak).

VERZUIM VAN MEER DAN 4 AANEENGESLOTEN SCHOOLWEKEN

De leerling is continu afwezig gedurende meer dan 28 aaneengesloten kalenderdagen (4 schoolweken).

ACTIE

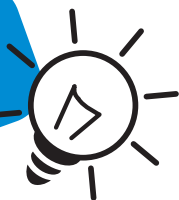
- Voer een waarom-gesprek met de leerling en eventueel ouders/verzorgers.
- **Verplicht:** doe binnen 5 werkdagen een RMC Verzuim 18+-melding bij DUO. Doe na 28 kalenderdagen een vervolgmelding als de leerling afwezig blijft.
- Stuur de verplichte melding aan DUO en stel de leerling hiervan op de hoogte.
- Stel de afspraken zo nodig bij (zie tips).
- Blijf in gesprek met de leerling.

SOORTEN VERZUIM

GEOORLOOFD VERZUIM: De leerling heeft zich ziekgemeld of er is verlof verleend (vakantieverlof, gewichtige omstandigheden).

ZORGELIJK ZIEKTEVERZUIM: De leerling is meer dan 6 aaneengesloten schooldagen ziek of er zijn meer dan 4 ziekmeldingen in de laatste 12 weken.

ONGEORLOOFD VERZUIM: De leerling is zonder geldige reden afwezig (luxe verzuim, spijbelen, te laat komen).

TIPS!

VERZUIMKAART

TIPS BIJ VERZUIM

ACTIE OP HET JUISTE MOMENT

Iedere leerling* verzuimt wel eens. Het wordt zorgelijk als een leerling zich vaak of lang ziekmeldt of ongeoorloofd verzuimt. Verzuim kan immers leiden tot een leerachterstand, een lager onderwijsniveau dan gewenst of geen startkwalificatie (havo-, vwo- of minimaal mbo-2-diploma). Met de juiste actie op het juiste moment draagt u eraan bij dat het aantal leerlingen dat geen onderwijs volgt zo laag mogelijk is. En voorkomt u dat leerlingen thuiszitten.

TIPS

WAT KUNT U WANNEER DOEN?

Hieronder vindt u tips voor alle scholen, om verzuim te voorkomen, bij een verzuimmelding en tijdens verzuim. Bij de tips om verzuim te voorkomen leest u ook tips specifiek voor po, vo of mbo.

TOP 3

REGISTREER
ZIEKMELDINGEN

VOER
WAAROM-GESPREKKEN

LEG VAST WELKE ACTIES UW
SCHOOL STANDAARD ONDERNEEMT

TIPS!

VERZUIM VOORKOMEN

ONDERNEEM ACTIE VOORDAT HET ECHT NODIG IS.

HOUD CONTACT

- Vermeld de aanpak van verzuim op de schoolwebsite en in de schoolgids.
- Informeer leerlingen en ouders/verzorgers bij de start van het schooljaar over de aanpak van verzuim (werkwijze, officiële meldingen), bijvoorbeeld tijdens een ouderavond.
- Investeer in contact met ouders: bij een goed contact verlopen waarom-gesprekken gemakkelijker en trekken ouders eerder aan de bel bij zorgen over verzuim.
- Informeer alle medewerkers over de werkwijze bij verzuim.

REGISTREER

- Leg de werkwijze bij verzuim vast: wanneer voert u een waarom-gesprek, hoe gaat u om met verzuimmeldingen zoals te laat komen, wanneer stuurt u ouders/verzorgers een brief, wat doet u bij twijfels over een ziekmelding, wanneer overlegt u met de leerplichtambtenaar.

ZORG

- Zet het thema verzuim standaard op de agenda van het zorgoverleg. Kijk naar mogelijkheden voor preventie en een groepsgewijze aanpak. Overleg met leerplicht en jeugdverpleegkundige!

PO

HOUD CONTACT

- Overweeg huisbezoek, ook als er (nog) geen zorg is. Informatie over de thuissituatie kan waardevol zijn bij eventueel toekomstig verzuim.

ONDERNEEM ACTIE

- Verzuimt een leerling op school? Check zo mogelijk of de leerling ook afwezig is bij buitenschoolse partners.

VO EN MBO

HOUD CONTACT

- Benadruk het belang van onderwijs: met een startkwalificatie hebben leerlingen meer kans op werk, waardoor ze zelfvoorzienend kunnen zijn.
- Voer jaarlijks klassengesprekken met leerlingen over ziekteverzuim. Nodig hierbij bijvoorbeeld een ervaringsdeskundige uit.

TIPS!

VERZUIMMELDINGEN

VRAAG WAAROM DE LEERLING VERZUIMT.

HOUD CONTACT

- Neem de verzuimmelding aan.
- Voer een waarom-gesprek. Vraag standaard:
 - **Bij ziekte:** De reden en hoe lang gaat het verzuim waarschijnlijk duren?
 - Wanneer komt de leerling weer naar school? Laat hij/zij het weten als dat toch niet lukt?
 - Wat kan de leerling nog wel doen? Hoe organiseren we dat samen goed? En: wanneer hebben we weer contact?

REGISTREER

- Registreer elke ziekmelding en elk verzuim in uw administratie, ongeoorloofd én geoorloofd. Met de schooladministratie op orde kunt u de juiste actie op het juiste moment ondernemen.
- Twijfelt u of het verzuim (zoals doktersbezoek, ziekte) geoorloofd is? Registreer het verzuim als een verzuimmelding waarover twijfel bestaat.

TIPS!

TIJDENS VERZUIM

HOUD DE LIJNEN KORT EN PERSOONLIJK EN ONDERNEEM ZO SNEL MOGELIJK ACTIE.

HOUD CONTACT

- De mentor of groepsleerkracht is het eerste aanspreekpunt voor de leerling. Is dit niet mogelijk, stel dan iemand anders als eerste aanspreekpunt aan (zoals een IB-er of zorgcoördinator).
- Bij ziekte: wat kan de leerling nog wel doen? Wat kan de school doen om een leerachterstand te voorkomen? Betrek leerling en ouders/verzorgers vanaf het begin bij de aanpak van het verzuim. Vat de afspraken na afloop samen in een mail aan de ouders/verzorgers en de leerling.
- Is de leerling 12 jaar of ouder? Voer structureel een waarom-gesprek met de leerling én de ouder. Vanaf 16 jaar met de leerling zelf, en probeer ouders te betrekken. Welke omstandigheden veroorzaken het verzuim?
- **Let op:** bij ziekteverzuim van leerlingen vanaf 16 jaar: vraag expliciet of de leerling ermee instemt dat medische informatie besproken en/of gedeeld wordt en leg dit vast.
- Twijfelt u of het verzuim geoorloofd is? Voer een waarom-gesprek. Overleg eventueel met de leerplichtambtenaar of RMC-trajectbegeleider of u wel of geen verzuimmelding bij DUO doet.

- Spijbelt een leerling meer dan 8 uur? De mentor stuurt een verzuimbrief naar de leerling en ouders/verzorgers.
- Moet u ongeoorloofd verzuim melden? Stuur de verplichte melding aan DUO en stel ouders/verzorgers hiervan op de hoogte.
- Bij verzuim van meerdere kinderen in een gezin: zorg voor afstemming.

REGISTREER

- Signaleer actief. Let vooral op leerlingen met zorgelijk ziekteverzuim. Onderhoud direct contact en vraag hoe het gaat.
- Bij zorgelijk ziekteverzuim: leg vast:
 - oorzaken van verzuim;
 - acties van de leerling én de school om een leerachterstand te beperken;
 - afspraken (dagen of dagdelen dat de leerling wél op school is; lessen die hij online thuis volgt);
 - vervolgspraken; houd daarbij het verzuim in de gaten.
- Worden afspraken niet opgevolgd? Overleg met de leerling (vanaf 12 jaar) en de ouders/verzorgers (tot 16 jaar) en eventueel de leerplichtambtenaar, RMC-trajectbegeleider of jeugdverpleegkundige. Stel de afspraken zo nodig bij.

ONDERNEEM ACTIE

- Verzeker u ervan dat u uitvoerbare afspraken met de leerling maakt.
- Volg de afspraken op, trek aan de bel als ze niet opgevolgd worden.
- Is er sprake van zorgelijk ziekteverzuim of verzuim waarover twijfel bestaat? De mentor of de groepsleerkracht bespreekt een verzuimcasus eerst met de IB-er (po), zorgcoördinator (vo) of met de studieloopbaanbegeleider (mbo).
- Is de leerling niet voor 100% ziek, kan hij (deels) onderwijs volgen (maar doet hij dat niet) en is het verzuim meer dan 16 uur in 4 weken (18-) of meer dan 4 aaneengesloten schoolweken (18+)? Dan gaat het om ongeoorloofd verzuim dat u moet melden bij DUO. Voer eerst een waarom-gesprek en kondig aan dat u het verzuim gaat melden.

ZORG

- Zet het thema verzuim standaard op de agenda van het zorgoverleg. Monitor het aantal leerlingen dat verzuimt, geoorloofd én ongeoorloofd. Let op de criteria voor zorgelijk ziekteverzuim.
- Maak gebruik van de bestaande zorgstructuur en profiteer van de deskundigen die verbonden zijn aan uw school (onderwijsspecialist van het samenwerkingsverband, gezinsspecialist van het wijkteam, de leerplichtambtenaar, de RMC-trajectbegeleider of jeugdverpleegkundige).
- Bespreek de casus zo nodig multidisciplinair met de ouders/verzorgers en/of de leerling tijdens een Ondersteuningsteam-overleg (OT-overleg). Zie ook de **SCHOOLROUTE**.
- De schooldirecteur is de procesbewaker van het OT-overleg. Worden afspraken (Plan van Aanpak) niet opgevolgd? De schooldirecteur spreekt eerst de persoon aan bij wie het stagneert. Zo nodig schaaft hij daarna op.
- Schakel bij onduidelijkheid over de belastbaarheid van een leerling zo nodig uw jeugdverpleegkundige of jeugdarts in; zij hebben een adviserende rol en proberen ouders daarin mee te nemen. Informeer de ouders hierover.

* U kunt de term 'leerling' ook lezen als 'student'.